Vlaams Parlement

vergadering **C275**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed

van 16 juli 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Sarah Smeyers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over een algemene bepaling in sociale huurcontracten over huisdieren
– 3076 (2019-2020) 3

VRAAG OM UITLEG van Sarah Smeyers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over controle op en sensibilisering voor rookmelders
– 3077 (2019-2020)
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de toename van woningenbranden
– 3100 (2019-2020) 7

VRAAG OM UITLEG van Sarah Smeyers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over een algemene bepaling in sociale huurcontracten over huisdieren – 3076 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Voorzitter, mijn vraag lijkt banaal, maar voor veel mensen is dat niet zo. Ze gaat over huisdieren in sociale woningen. Minister, huisdieren zijn voor veel mensen een bron van geluk en hebben een niet te onderschatten invloed op het mentale welzijn van mensen. Helaas, zeker als ze in appartementen worden gehouden, kunnen ze ook wel voor wat overlast zorgen. Maar ze zijn, vooral in coronatijden, vaak het weinige of zelfs het enige gezelschap voor mensen die in isolement of eenzaamheid leven. We hebben dat in coronatijden zeker gezien op lokaal vlak. Heel wat sociale huurders hebben slechts hun huisdier als enige troost.

Maar zoals gezegd, als er moet worden samengeleefd met houders/eigenaars van een huisdier, zorgt dat ook vaak voor hinder en problemen. Er wordt soms niet te nauw gelet op de hygiënische regels en voorschriften of er is sprake van geluids- en geurhinder.

In het besluit van de Vlaamse Regering tot reglementering van het sociale huurstelsel kunnen we lezen dat het toegestaan is dat de sociale huurder huisdieren houdt, op voorwaarde dat dat de leefbaarheid niet in het gedrang brengt, het geen overmatige hinder veroorzaakt voor de buren en de naaste omgeving en geen schade berokkent aan de woning. Een reglement van inwendige orde kan het houden van huisdieren wel beperken, als dat in verband wordt gebracht met die verstoorde leefbaarheid, overdreven burenhinder of schade aan de woning.

Ik stel vast, minister, dat nogal wat sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) die bepaling verschillend interpreteren. Eigenlijk is er sprake van willekeur, afhankelijk van de ingesteldheid van de huisvestingsmaatschappij of van het lokale beleid ter zake. Een algemeen geldende regeling zou dus meer dan welkom zijn en dringt zich mijns inziens op. Bent u op de hoogte van die verschillende behandelingen die de huisvestingsmaatschappijen op dat vlak hanteren? Acht u een algemene bepaling in de sociale huurcontracten over het houden van huisdieren wenselijk? Wat is uw visie daarop? Zult u in dat verband iets ondernemen? Denkt u bijvoorbeeld aan een uitgewerkt juridisch kader dat geen ruimte laat voor interpretatie en dat het voordeel van de duidelijkheid heeft? Als uw antwoord positief is, vermoed ik dat u contact zult moeten opnemen en samen zult moeten werken met de Vlaamse minister van Dierenwelzijn. Bent u dat van plan?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mevrouw Smeyers, ik vind uw vraag niet zo banaal. Bij ons thuis is ons huisdier twee dagen geleden overleden, en ik kan u zeggen dat dat wel degelijk wat impact heeft op een gezin, maar dat terzijde.

Ik heb hierover ook al informeel gepraat met de minister van Dierenwelzijn, collega Weyts. En hij vindt het ook van belang dat we ervoor zorgen dat mensen die daar nood aan hebben, die dat graag hebben, die daar inderdaad hun geluk in vinden, ook de mogelijkheid hebben om een huisdier te houden. Maar het recht om dat te doen, hangt natuurlijk ook altijd een beetje samen met het feit dat de woning onderhouden moet zijn, dat het moet lukken met de buren en dergelijke meer.

Ik geef u een meer uitgebreid antwoord. Het komt erop neer dat we niet denken dat er juridisch moet worden bijgestuurd, want de mogelijkheid bestaat al, maar wel dat er een zekere oproep moet worden gedaan aan sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) om daar voor sociale huurders welwillend naar te kijken.

De combinatie van huisdieren en sociale huur is nogal populair in dit halfrond. Er zijn in het verleden al schriftelijke vragen over gesteld en mijn voorgangster heeft hierover vragen om uitleg moeten beantwoorden. De regeling voor het houden van huisdieren in woningen en dus ook in sociale huurwoningen is nochtans redelijk duidelijk.

Het basisprincipe staat in artikel 36bis van het Kaderbesluit Sociale Huur. De huurder heeft het recht een huisdier te houden. Dat behoort tot de privésfeer, zoals gewaarborgd door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en artikel 22 van de Grondwet.

Dat recht is echter niet onbegrensd. Dat is met alle rechten het geval. De buren hebben ook recht op rustig genot van hun woonst en bepaalde huisdieren kunnen dat recht in het gedrang brengen. De verhuurder heeft het recht op bescherming van zijn onroerend goed. Kleine huisdieren zullen dat recht niet aantasten, maar grotere huisdieren kunnen mogelijk schade aan de woning toebrengen. Het hoeft niet om kleine of grote dieren te gaan. Ook een klein huisdier kan schade toebrengen. Het gaat om de impact op de woning.

De beslissing van de verhuurder dat een welbepaald huisdier niet mag worden gehouden, moet voortvloeien uit de afweging die hij maakt tussen de verschillende grondrechten, met name het recht op bescherming van de privésfeer van de huurder, het recht op wonen van de buren en zijn eigendomsrecht als verhuurder. Indien de verhuurder wilt dat de huurder zijn huisdier verwijdert en de huurder niet op dit verzoek ingaat, zal de verhuurder de vrederechter moeten vatten.

De vrederechter zal dan de net vermelde afweging moeten maken. Zo is in de rechtspraak het geval van het hangbuikzwijn Flurk gekend. Ik heb het gisteren opgezocht. Iedereen moet maar eens naar die foto’s op het internet kijken. Flurk werd gehouden door de huurster van een sociaal appartement. Het zwijn was aanvankelijk als klein biggetje gekocht, maar was na verloop van tijd uitgegroeid tot een uit de kluiten gewassen varken van 80 tot 100 kilogram. De foto’s tonen dat duidelijk aan. Ik nodig iedereen uit dat op het internet op te zoeken. Daarnaast hield de huurster ook een kleine hond, een cavia en twee chinchilla’s. De SHM vroeg de ontbinding van de huurovereenkomst. Omdat een ontbinding een te zware sanctie zou zijn en de vrederechter begrip voor de gehechtheid aan het dier had, wat ik ook kan begrijpen, heeft de huurster tijd gekregen om het dier ergens onder te brengen, bijvoorbeeld in een kinderboerderij, waar het goed kon worden verzorgd.

Wat de verschillende behandelingen betreft, zijn SHM’s verhuurders en moeten zij de principes toepassen. Bij die toepassing moet rekening worden gehouden met de concrete woning en met het concreet huisdier. In een bepaalde woning zal een bepaald huisdier wel kunnen en een ander huisdier niet kunnen. Ook kan een bepaald huisdier in de ene woning wel en in de andere niet zijn toegelaten. Die concrete beoordeling wordt telkens door medewerkers van de SHM gemaakt. Het kan dus gebeuren dat het resultaat kan verschillen. Dat lijkt me des mensen en onvermijdelijk. Zo gaat het met algemene rechtsprincipes. De toegepaste regel moet echter dezelfde zijn. Het toegepast principe moet hetzelfde zijn, maar de interpretatie hangt natuurlijk een beetje af van de mensen die dit op het terrein moeten toepassen. Indien een huurder het niet eens is met de toepassing van de regel door de SHM, zal de vrederechter dit moeten beoordelen.

Er is me ook gevraagd of ik een algemene bepaling in het sociaal huurcontract al dan niet wenselijk vind. We hebben vanaf 1 januari 2020 het principe in artikel 36bis van het Kaderbesluit Sociale Huur ingeschreven. Die decretale omkadering bestaat reeds. Voordien stond in de typehuurovereenkomst een gelijkaardige bepaling. Strikt genomen, is die bepaling overbodig. Zoals ik al heb gezegd, vloeit het principe voort uit de grondrechten en de internationale verdragen. De rechtspraak kent het recht sowieso toe, maar we hebben het ook in het decreet opgenomen.

Wat zullen we ondernemen? We hebben ons tot het basisprincipe beperkt en we hebben dit bewust niet verder geconcretiseerd. Het moet steeds in de praktijk worden toegepast en we kunnen al die verschillende gevallen in de praktijk nooit in regelgeving vatten.

We zouden kunnen bepalen dat het houden van een cavia, een goudvis, een poesje of een kleine hond altijd is toegelaten. In de meerderheid der gevallen zouden twee cavia's ook geen probleem vormen, maar vijftien cavia's op een klein appartement kunnen dat wel zijn. Ook over de invulling van het begrip 'kleine hond' kan discussie bestaan.

Indien we omgekeerd zouden werken en concreter zouden beschrijven wat verboden is, zou hetzelfde probleem ontstaan. We zouden kunnen schrijven dat een grote hond of veel katten in een appartement niet is toegelaten, maar de sociale verhuurders moeten die regel concreet toepassen. Ik denk niet dat het inschrijven van concretere regels in de praktijk tot minder discussies zou leiden. Een juridisch kader dat geen ruimte voor verschillende interpretaties meer laat, is volgens mij praktisch niet mogelijk.

Mevrouw Smeyers, dit is een algemene vaststelling. U bent zelf juriste en u weet dat we niet elke discussie in de samenleving in rechtsregels kunnen vatten. Ik denk ook niet dat dit wenselijk is.

In deze ben ik ervan overtuigd dat SHM's ook overtuigd zijn van het belang van het houden van een huisdier voor heel wat mensen. We hebben een algemene regel over wat is toegestaan, maar er kunnen inderdaad ook beperkingen zijn. En dan denk ik dat de mensen van SHM's het best geplaatst zijn om die regel toe te passen. Als daar toch nog discussie over zou zijn, dan heb ik in alle eerlijkheid heel veel vertrouwen in het inschattingsvermogen van vrederechters. Zij zullen daar dan uiteindelijk over moeten oordelen. Ik denk dat het nog verder aanscherpen van het juridisch principe niet echt wenselijk of nodig is.

We gaan dat wel nog eens meenemen in de communicatie van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) naar SHM's, met een oproep of een ondersteuning voor de huisvestingsmaatschappijen om hier welwillend naar te kijken, en in rekening te brengen dat een huisdier voor veel mensen wel degelijk heel belangrijk is. Daar gaan we die oproep wel nog eens herhalen, of we gaan daar regelmatig op wijzen. Al ben ik ervan overtuigd dat de meeste SHM's daar wel al van overtuigd zijn.

We gaan dat via het Woonwoord doen, het boekje van de VMSW. Dat lijkt mij een goed instrument, een goed kanaal om dat nog eens aan SHM's te vragen. Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Minister, bedankt voor het duidelijke antwoord. U zegt dat het in het besluit van de Vlaamse Regering staat, en dat klopt. Dan is het maar aan sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) om geval per geval die casuïstiek te bepalen. Want het ene geval is het andere niet. Ik heb ondertussen dat hangbuikzwijn opgezocht, dat hebt u gezien. Ik heb er een foto van naar u

doorgestuurd. Ik kan mij voorstellen dat dat misschien voor een vorm van overlast zorgt, hoewel een kleine keffer soms meer overlast zou kunnen bezorgen dan Flurk. En alles is relatief, want misschien heb je soms wat meer begripvolle, verdraagzame buren op dat vlak.

Een evenwicht tussen de verschillende rechten is hier eigenlijk het sleutelwoord. Het ultieme woord is aan de vrederechter maar ik denk dat we het inderdaad aan SHM's moeten overlaten om te zorgen dat er een goed evenwicht is binnen de sociale woningen en onder de sociale huurders. Zo moet samenleven mogelijk zijn.

Ik ben blij dat u die mening deelt. U hebt via uw persoonlijke levenssfeer geschetst dat huisdieren voor heel veel mensen heel belangrijk zijn, zeker als ze dat huisdier al hadden voor ze hun intrek namen in een sociale woning. Dan is het erg dat ze te horen zouden krijgen dat ze hun huisdier niet zouden mogen meenemen. Dan is het toch wel van belang dat die vraag goed en evenwichtig wordt beoordeeld door de huisvestingsmaatschappij. Ik dank u om de puntjes op de i te zetten en dit te verduidelijken in uw antwoord op mijn vraag.

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (sp·a): Ik denk dat mevrouw Smeyers hier een heel belangrijke vraag stelt, omdat die huisdieren natuurlijk heel belangrijk zijn voor de sociale huurders. Vanuit de praktijk van SHM's zelf kan ik getuigen dat de keuze voor welk type woning ook heel vaak afhangt van het huisdier dat men zelf thuis heeft. Ik denk dat het inderdaad een goede zaak is om maatwerk vanuit SHM's toe te laten. Die kunnen dat het best inschatten.

Ik heb dan nog een beleidsmatige vraag voor de minister daaromtrent. Want binnen de wereld van de sociale woonactoren krijgen sociale verhuurkantoren (SVK's) natuurlijk een extra toelage voor woonbegeleiding. Bij SHM's is die niet inbegrepen. Ik heb toch al gemerkt dat die woonbegeleiding preventief heel veel kan oplossen. Dat gaat heel breed, maar het gaat ook over huisdieren, met name over een teveel aan huisdieren. Dat is eigenlijk heel vaak het grootste probleem, naast wat mevrouw Smeyers al aangaf. Ik heb het lawaai van keffertjes zelf ook al mogen ervaren bij het aanbellen, laat het mij zo zeggen.

Minister, bent u binnen het traject SVK-SHM, de eengemaakte woonactor, van plan om ook die woonbegeleiding te bekijken? SVK's krijgen die vandaag, maar SHM's niet. Is daar al over nagedacht, binnen dat toekomstige plaatje? Ziet u daar een mogelijke piste in?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Bedankt voor de bijkomende vragen. Eerst en vooral: ik vind het ook wel degelijk belangrijk. Het klinkt een beetje banaal, maar dat is het eigenlijk niet. Ik zei daarnet al dat we twee dagen geleden zelf nog maar afscheid hebben moeten nemen van een huisdier. We hebben nu ook een klein kuikentje, en ik houd mijn hart vast als daar iets mee zou gebeuren, want dan is het helemaal een drama. Ik denk dus wel degelijk dat dat heel belangrijk is.

Mijnheer Veys, u kunt er zelf van getuigen: SHM's nemen hun verantwoordelijkheid daar wel in. Daar ben ik van overtuigd. De woonbegeleiding gaan we ook meenemen in dat traject. We gaan daar in de komende dagen de eerste stappen voor zetten naar die woonmaatschappijen, het samengooien van SVK's en SHM's. De woonbegeleiding gebeurt nu ook al voor SHM's. Dat zit daar ook al voor een deel in. Maar dat wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van de woonmaatschappijen.

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Ik dank de minister voor de verduidelijking. Ik vind het goed dat hij gesproken heeft over de communicatie via de VMSW om de huisvestingsmaatschappijen en de sociale huurders nog eens te informeren over zijn mijns inziens goede beleid rond het houden van huisdieren in sociale woningen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sarah Smeyers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over controle op en sensibilisering voor rookmelders
– 3077 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de toename van woningenbranden
– 3100 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Minister, dit jaar zijn er in Vlaanderen al twintig mensen gestorven in een woningbrand. Dat zijn er meer dan in heel 2019, toen er zestien mensen – en dat zijn er ook zestien te veel – omkwamen in een woningbrand. Nochtans moeten sinds 1 januari rookmelders verplicht aanwezig zijn in elke huurwoning. In iedere woning moet er op elke verdieping minstens één rookmelder aanwezig zijn.

Naar de precieze oorzaak van dat aantal doden in een woningbrand blijft het vooralsnog gissen. Misschien heeft het te maken met het feit dat ondanks de verplichting nog lang niet alle woningen een dergelijk waarschuwingssysteem hebben. Mogelijk speelt de aanwezigheid van de vele oplaadbare elektronische toestellen die momenteel in elk huishouden in veelvoud te vinden zijn, eveneens een kwalijke rol: laders van iPhones en iPads, ook dat zal u niet vreemd zijn met al uw kinderen thuis. Harde en tastbare bewijzen die dat vermoeden staven, zijn er vooralsnog niet. De brandweer gaat nu elke dodelijke woningbrand zeer nauwkeurig onderzoeken, zodat men niet alleen de precieze oorzaak te weten komt, maar dat men ook preventief te werk kan gaan. Preventie loont, daar moet ik niemand van overtuigen. Nederlandse cijfers bewijzen dat ook. Op een totale bevolking van 16 miljoen Nederlanders kwam men in 2019 aan 22 doden in een brand. In België waren dat er voor dezelfde periode maar liefst 53, meer dan het dubbele.

Minister, acht u het aangewezen om een nieuwe preventiecampagne uit te werken, waarin nog eens gewezen wordt op de potentiële gevaren bij het ontbreken van dergelijke rookmelders? Hoe evalueert u de controles ter zake in de huurwoningen? Hoe loopt het structurele overleg rond woonkwaliteit met onder meer het Netwerk Brandweer?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp·a): Voorzitter, ik wil me hierbij aansluiten. Ik zal de inleiding niet herhalen, maar het is belangrijk dat er sinds 1 januari 2020 in elke woning een rookmelder moet zijn. Hiermee stuiten we, om het algemeen te benaderen, weer op een van de problemen van Vlaanderen. We maken veel decreten en stemmen over veel voorstellen van resolutie, maar de handhaving en de controle vormen natuurlijk een probleem.

Minister, ik zou graag uw commentaar op de cijfers horen. Hoe evalueert u dit? Hebt u er zicht op hoeveel woningen in Vlaanderen inmiddels met een rookmelder

zijn uitgerust? Welke plannen hebt u om dat op een of andere manier te weten te komen, hetzij langs de gemeentebesturen, hetzij langs de brandweerzones? We moeten duidelijk en eerlijk zijn. Er zijn natuurlijk maar twee mogelijkheden. Ofwel zal Vlaanderen daar zelf mensen voor moeten inzetten, ofwel gaat dit naar de gemeenten of de brandweerzones, maar dat komt op hetzelfde neer. Het gaat natuurlijk om middelen. Plant u, zoals daarnet is aangehaald, eventueel een globale preventiecampagne, waar dit gegeven dan een belangrijk onderdeel van is? De focus ligt dan op het kijken naar Nederland, dat op dit vlak toch een mooi voorbeeld is.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Voorzitter, ik deel, voor alle duidelijkheid, absoluut deze bezorgdheid. De cijfers tonen aan dat dit jaar reeds meer doden te betreuren zijn dan in het volledig vorig jaar. Dat baart ons zorgen. We hebben hier voorlopig geen verklaring voor. Ik heb in de pers gelezen dat het Netwerk Brandweer een verder onderzoek naar die oorzaken zal voeren.

Ik wil duidelijk stellen dat een rookmelder natuurlijk geen brand voorkomt. Een rookmelder zorgt ervoor dat mensen sneller uit de brand geraken en zich sneller in veiligheid kunnen brengen. Een rookmelder zorgt er eventueel ook voor dat een brand sneller wordt ontdekt en dus ook minder snel kan uitslaan of sneller kan worden gedoofd voor het vuur helemaal uitbreidt. Op zich voorkomt een rookmelder geen brand. Dat heeft andere oorzaken.

Wat de evaluatie van de controles in huurwoningen betreft, beschikken we niet over cijfers over het aantal woningen in Vlaanderen waar inmiddels voldoende rookmelders aanwezig zijn. We hebben dit in het verleden al in deze commissie besproken. We hebben die cijfers niet.

We hebben wel de cijfers van Wonen-Vlaanderen over het jaarlijks aantal uitgevoerde conformiteitsonderzoeken, waaruit blijkt in hoeveel op woningkwaliteit gecontroleerde woningen reeds voldoende rookmelders aanwezig waren. Tijdens elk conformiteitsonderzoek wordt gecontroleerd of in de woning voldoende rookmelders aanwezig zijn. Uit die gegevens stellen we vast dat het percentage gecontroleerde woningen waar voldoende rookmelders aanwezig zijn sinds 2016 in stijgende lijn is. In 2016 ging het om 67 procent van de gecontroleerde woningen. Op 9 juli 2020, wat heel recent is, ging het om 80,5 procent. Er is een duidelijke stijging.

Wat de handhaving betreft, zal het niet voldoen aan de rookmeldersverplichting vanaf 2021 op een andere wijze worden beoordeeld. Momenteel heeft de afwezigheid van voldoende rookmelders enkel een impact op de aflevering van een conformiteitsattest. Indien onvoldoende rookmelders aanwezig zijn, kan geen conformiteitsattest worden afgeleverd. Vanaf 2021 worden de nieuwe technische verslagen van kracht. De rookmeldersverplichting zal in het technisch verslag effectief worden gequoteerd. Indien niet aan de rookmeldersverplichting wordt voldaan, zal de woning ongeschikt zijn. De afwezigheid van voldoende rookmelders wordt dan een gebrek van categorie 2 in het technisch verslag. Dat heeft zwaardere gevolgen dan heden het geval is.

Wat de woningkwaliteitshandhaving betreft, focust de strafrechtelijke procedure op de meest ernstige gevallen van krotverhuur. Het ontbreken van een rookmelder is nu ook al strafbaar. De aanwezigheid van rookmelders moet zijn vastgesteld om het proces-verbaal van uitvoering te kunnen opstellen.

Wat een nieuwe preventiecampagne en de vergelijking met Nederland betreft, heeft de Vlaamse Regering vorig jaar, naar aanleiding van de algemene rookmeldersverplichting, een uitgebreide sensibiliseringscampagne gevoerd. Die campagne is in drie fases verlopen. In het voorjaar is ze gelanceerd met een

televisiespot als eyecatcher. Batibouw was een goed ogenblik, want dan gaat er veel aandacht naar de vereisten waaraan een woning moet voldoen. Bij de start van het academiejaar is de campagne specifiek op de studentenhuisvesting gericht. Tijdens het najaar volgde dan de campagne met de spot over de koolstofmonoxidemelders.

Dat was al van vorig jaar, dus nog voor ik hiervoor verantwoordelijk was, en ik moet eerlijk zeggen dat ik dat een hele goede campagne vond. Jullie herinneren zich nog die brandweerman die aan het plafond hangt. Dat spreekt aan en er zat ook wat humor in. Dat zorgt ervoor dat mensen daar wel degelijk naar kijken. Dus die campagne was volgens mij wel een succes, die is zeker niet onopgemerkt voorbijgegaan. De campagne werd ook heel goed onthaald door het Netwerk Brandweer. Het bewustzijn bij de burger over het belang van het plaatsen van rookmelders is daarmee zeker aangescherpt.

Dit staat vreemd genoeg in contrast met de recent bekendgemaakte cijfers. Uiteraard baart het gestegen aantal woningbranden met dodelijk gevolg ons ernstig zorgen. Er zijn voorlopig evenwel geen concrete plannen om een nieuwe preventiecampagne uit te werken. Er zal wel nog een campagne worden gevoerd over de nieuwe woningkwaliteitsnormen die van kracht worden op 1 januari 2021. Zoals gezegd maken de rookmelders daar ook onderdeel van uit. Alles wat daaraan gelinkt kan worden, nemen wij ook steeds mee, daar zetten we zoveel mogelijk de schijnwerpers op.

Alle informatie over de regelgeving en over hoe een rookmelder moet worden geïnstalleerd, samen met de spots, blijft uiteraard ook te raadplegen op de website van Wonen-Vlaanderen.

Hoe loopt het structureel overleg met het Netwerk Brandweer? De samenwerking tussen het Netwerk Brandweer en het beleidsdomein Wonen is een goed kanaal om tot een goed preventief beleid te komen. Het structureel overleg tussen onze administratie en het Netwerk Brandweer werd daarvoor opgestart en er heeft al een vergadering plaatsgevonden waarbij ideeën werden uitgewisseld. Het Netwerk Brandweer zal zeker betrokken worden bij de uitwerking van eventuele toekomstige preventie- en sensibiliseringscampagnes.

Ik denk dat het Netwerk Brandweer ook een heel goed initiatief is, en dat dat een sterk ondersteunend instrument is om verdere contacten mee te houden en eventueel nog initiatieven te nemen naar de toekomst toe. Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Ik heb daar weinig aan toe te voegen. Het is goed dat u bij de lancering van de nieuwe kwaliteitsnormen of de communicatie daarover nog eens duidelijk maakt hoe gevaarlijk het kan zijn. Want ’s nachts staat je reukorgaan op een lager pitje, zo laat ik mij vertellen. Het is daardoor dat mensen te laat wakker zouden worden als er ’s nachts brand ontstaat. Die rookmelders zijn van levensbelang, ik kan het niet anders zeggen.

Het is misschien lastig, maar de enige manier dat u aan handhaving kunt doen via die kwaliteitsnormen is door het niet hebben van een rookmelder in categorie 2 te plaatsen, waardoor je woning sneller ongeschikt is. Maar het kan levens redden, dus het is wel de juiste manier van werken. Dat, samen met alle preventiecampagnes die in het verleden zijn opgezet, moet ervoor zorgen dat we dit cijfer, het aantal doden door een woningbrand, geleidelijk aan kunnen verminderen en hopelijk ooit naar 0 krijgen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord, ik heb daar weinig aan toe te voegen. Het enige wat ik misschien nog wil zeggen is dat het belangrijk is te kijken naar de steden en gemeenten en de brandweerzones die daarmee gelieerd zijn, denk ik. Ik geloof eerder in horizontale preventiecampagnes, die trouwens vaak veel minder geld kosten dan grote Vlaamse campagnes. En als je daar de medewerking krijgt, is het effect zeker zo groot als die grote campagnes.

Maar de verplichting is pas iets meer dan zes maanden oud, dus het is misschien logisch dat we nu pas aan dit aantal zitten. Maar ik denk toch dat we het in het oog moeten blijven houden, een rookmelder is relatief goedkoop en kan effectief mensenlevens redden.

Ik wil toch de suggestie meegeven om vooral via de individuele gemeentes en brandweerzones te werken. Want het is ook mijn ervaring dat brandpreventie in een zone zeer sterk afhankelijk is van personen: hoe staat de brandweercommandant daar tegenover, hoe staat de burgemeester daar tegenover? Op sommige plaatsen is dat heel goed uitgewerkt, op andere plaatsen minder. Ik denk dat we daar vooral op moeten focussen.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Joke Schauvliege (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Uiteraard zijn preventie en sensibilisering heel belangrijk, maar als je dat meer gericht wilt doen, is het heel belangrijk om te weten wat er achter de cijfers zit. Hoe komt het nu dat er plots meer doden zijn? Die gegevens hebben we eigenlijk niet. Men maakt de vergelijking met Nederland. Wij hebben dat een beetje geanalyseerd en we hebben de indruk dat men in Nederland op een andere manier telt en ook de buitenbranden en dergelijke meer meerekent. Is het niet zinvol dat we vanuit Vlaanderen zelf assertief die cijfers gaan analyseren? Wat zit daar achter? Wat zijn de oorzaken? Misschien is dat iets dat het Steunpunt Wonen kan doen, om op basis van die gegevens dan ook veel gerichter die sensibiliseringscampagne te voeren. Is er een mogelijkheid om dat te bekijken?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mevrouw Schauvliege, we kunnen eventueel eens verder naar die cijfers kijken, maar ik weet niet of dat op zich veel zoden aan de dijk zal brengen. De vaststelling blijft natuurlijk wel dat het aantal doden door woningbrand in Nederland wel degelijk lager is dan hier. Ik weet niet of daar zeer veel verschil zit omwille van de cijfers. Een van de vaststellingen is dat men in Nederland een veel diepgaander onderzoek doet van elke woningbrand. Op zich gaat dat onderzoek niet zorgen voor preventie, maar ik denk wel dat we meer inzicht kunnen krijgen in de oorzaken van die woningbrand. En dat is nu ook wat het Netwerk Brandweer gaat doen. Zij hebben toegezegd om die dodelijke branden meer diepgaand te onderzoeken. Dat kan trouwens ook zijn in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Ik denk dus dat het meer uit die hoek zal moeten komen, vanuit brandweer en veiligheidsvoorzieningen, in plaats van het Steunpunt Wonen. Met de resultaten die zij uiteindelijk naar voren zullen brengen, kunnen we eventueel wel aan de slag gaan om de preventie te versterken. Dat is zeker waar.

In die zin wil ik ook aansluiten bij wat de heer Vandenhove zegt. Ik ben er zelf ook heilig van overtuigd dat een goede preventie lokaal moet worden gevoerd. Mijn eigen broer is vrijwillig brandweerman in Zottegem. En je merkt dat men daar echt inspanningen doet, bij de mensen thuis. Als je dat wilt, kun je vragen dat iemand van de brandweer langskomt om aan te duiden waar je het best je rookmelders plaatst, hoeveel je er nodig hebt, welk type goed is. Zij kunnen je daarbij helpen om dat goed te doen. En dat hangt inderdaad af van de lokale inzet van de lokale besturen, in welke mate zij daar mee achter staan. Dat is ook iets dat we zeker

opnemen met het Netwerk Brandweer. Zij hebben dat als opdracht aan zichzelf gegeven om die 'good practices' met elkaar te delen.

We moeten natuurlijk wel opletten: de verplichting om een rookmelder te hebben, gaan we niet kunnen controleren. We hebben het daar al over gehad in de commissie. Bij woningen die gecontroleerd worden op woonkwaliteit kunnen we dat wel. Daar heb ik u de cijfers van meegegeven. Maar u weet ook wel dat bij mensen die een woning zelf bewonen en die eigenaar zijn van hun woning, het veel moeilijker is om te gaan controleren. Daarvan hebben we altijd gezegd dat die verplichting vooral sensibiliserend werkt. Dat is ook belangrijk. Ik denk dat dat een goede techniek is, maar we mogen ons er niet blind op staren dat we dat dan overal gaan kunnen controleren. Dat is ook niet het geval. Bij de totstandkoming van dat decreet – ik zat toen nog in het parlement – was dat ook niet de intentie.

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Minister, u hebt gelijk dat je niet overal kunt handhaven en controleren. Het is misschien via de omweg van de woonkwaliteit dat je levens kunt redden. Voor mensen die eigenaar zijn en die geen controleurs over de vloer krijgen, moeten we een beroep doen op hun eigen gezond verstand. We moeten dat de laatste tijd wel meer doen, op verschillende terreinen. Door corona wordt wel een appel gedaan op de burgerzin en op het eigen gezond verstand. En dat geldt hier ook. We kunnen alleen maar zorgen – en daarin treed ik de heer Vandenhove bij – dat we op alle niveaus, te beginnen bij het lokale niveau, aan preventie doen en de mensen waarschuwen voor de gevaren van een brand, en wat je kunt vermijden als je wel een rookdetector in je huis plaatst. Het is een kleine moeite die een groot verschil kan maken.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zeker na de vragen van mevrouw Smeyers en mevrouw Schauvliege heb ik daar weinig aan toe te voegen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.